

Ir grūti pieņemt to, ka cilvēks šajā pasaulē piedzimst kā paverdzināts un samaitāts grēcinieks. Pavisam dabiski ir iedomāties, ka cilvēks dzīvo kādā garīgi neitrālā teritorijā – drošā attālumā gan no Dieva, gan no velna – un var brīvi pievērsties vienam vai otram vai arī palikt neitrāls. Ir dabiski domāt, ka cilvēks pats ir galvenā darbojošā persona savā pestīšanā un ka tikumi, pareiza izvēle un rīcība pietuvina Dievam. Šāda – no cilvēka loģikas viedokļa pašsaprotama – izpratne valdīja arī viduslaiku teoloģijā. Šo vispārpieņemto izpratni pret Lutera jauno mācību savā 1524. gadā publicētajā darbā “Par brīvo gribu” aizstāvēja tolaik cienījamākais katoļu baznīcas teologs Roterdamas Erasms (1466–1536). Erasms saprata, ka tieši šajā jautājumā izšķiras lielā Reformācijas laika cīņā par pareizu Evaņģēlija izpratni, jo tam cieši piesaistītas ir arī visas citas nozīmīgākās mācības: par iedzimto grēku, Kristus nopelnu, attaisnošanu. 1525. gada nogalē Luters atbildēja Erasmam ar savu traktātu “Par gribas verdzību”, kurā, strikti pamatodamies Rakstos, iztīrāja šo jautājumu un tā teoloģiskās konsekvences. Viņa spriedums par cilvēka gribu bija skarbs: “Tā nu cilvēka griba ir .. kā nastu nesējs dzīvnieks. Ja tam mugurā sēž Dievs, tas iet, kur Dievs grib.. Kad tam mugurā sēž velns, tas klausas velna gribai.” Pēc darba publicēšanas visiem bija jāatzīst, ka Lutera mācība ir Bībelē cieši pamatota un teoloģiski daudz pārāka par viņa oponenta argumentiem. Erasms diskusijā bija cietis smagu sakāvi. Lutera darbs “Par gribas verdzību” nav zaudējis aktualitāti. Senā diskusija turpinās – gan baznīcā, gan ārpus tās, jo ir iespējami tikai divi uzskati šajā jautājumā – mūsu